

Paraules de cloenda

Pasqual MARAGALL i MIRA

Alcalde de Barcelona

En el moment de cloure aquest acte, voldria només reflexionar en veu alta uns segons sobre la diversitat de les contribucions que aquí s'han pogut i que s'han hagut de sentir per fer justícia a la personalitat de Lluís Casassas. Jo, si no fos perquè és tard, si no fos perquè un rigor mínim ens obliga a fer-ho, hauria de parlar una molt bona estona sobre la seva contribució magnífica, no només a l'estudi, sinó a la transformació d'aquesta ciutat, a la seva organització, a la seva divisió en districtes, que ha estat aquí citada i que, al capdavall, és probablement un dels exercicis polítics més difícils que es pot imaginar: dividir un territori i, tanmateix, mantenir-lo unit. Va ser ell, amb en Joaquim Clusa i amb d'altres col·laboradors, qui va saber formular allò que altres políticament havien de decidir i que vam poder decidir amb unanimitat, aquesta cosa que ens falta tant de vegades en aquest país, quan es parla de territori i que, en canvi, és la condició indispensable per poder parlar de territori, perquè el territori és, ben segur, tant per als geògrafs, tant per als polítics, com per als ciutadans el marc de tot allò que s'hi escau i, per tant, en el moment d'ordenar-lo, en el moment de dividir-lo, d'organitzar-lo, segurament que no és regla d'or la de la majoria simple, la de la meitat més u. I Lluís Casassas va ser la persona entorn de la qual es va galvanitzar un estudi, una proposta que va poder arrossegar majories molt més àmplies, un consens total dels regidors d'aquesta ciutat, en una fase d'empenta inicial, en una fase jo diria constituent del propi Ajuntament com a tal, i estic segur que el resultat en serà durador.

Això no li venia segurament només d'una dedicació momentània, sinó d'una història de la qual jo vull remarcar un fet potser no molt conegut. Ell va ser un dels primers estudiants detinguts a la Universitat, potser l'any 1946, potser l'any 1947, a l'entorn d'aquests anys, en el marc d'algunes detencions d'estudiants progressistes que s'havien produït, en un moment en què realment ser detingut representava un perill, un perill molt gran. Ell va ser, per altra banda, i quedarà com aquell que ha distingit millor els conceptes del que és comarca, del que és àrea metropolitana, del que és conurbació estricta, del que és regió metropolitana com a àmbit més ampli de planejament.

Jo crec que, per no estendre'm més, però, en canvi, obrint al final d'aquesta sessió, que ha estat digna i completa, la porta a una reflexió col·lectiva de la nostra ciutat, del nostre país, sobre les coses que queden per fer en matèria de territori, justament: per què no imaginar que aquestes lleis que encara s'han d'aprovar i que estan mandatades pel calendari legislatiu, com són la Llei de Regionalització, de creació de les regions de Catalunya, com a demarcació de l'acció de la Generalitat, i el Pla General Territorial de Catalunya i el Pla Parcial Territorial de la Regió I, puguin ser discutides, no ja per comissions tècniques, sinó també pel propi Parlament, amb les seves pròpies comissions, que existeixen —existeix la Comissió Institucional de Lleis Fonamentals, que és la que haurà de discutir, ben segur, els temes de la regionalització, tant de temps esperats—, i puguin ser discutits seguint la geografia d'aquest territori estimat que és el Principat? És a dir, en sessions —és una suggerència que faig no tant com a home de partit, no tant com a persona que té les seves pròpies opinions, sinó com a Alcalde d'aquesta ciutat. Per què no imaginar que la Comissió Institucional del Parlament de Catalunya es reuneixi no només a Barcelona, sinó també a Girona, també a Reus-Tarragona, també a Lleida, també segurament a Tortosa o a la Seu, o a Manresa o Vic, per discutir en diverses sessions el que haurà de ser, en definitiva, l'esperada Llei de Regionalització, llei que ens ha d'obrir la porta, segurament, a moltes de les qüestions que fins ara per la nostra pròpia manca, per la nostra pròpia limitació no hem sabut enfrontar? I per què no imaginar, també, que el Pla Territorial de Catalunya i el Pla Parcial Territorial de la Regió I, el de la Regió Metropolitana, es puguin discutir, el primer en aquests mateixos escenaris, per part de la pròpia comissió, que aquesta és una altra, la de Política Territorial, i el segon a les ciutats regionals que formen aquesta corona perifèrica d'una enorme potència, com és Mataró, com és Granollers, com són Terrassa i Sabadell, com són, per a aquells que així ho pensin, perquè aquest és un tema encara per debatre, Vilafranca i Vilanova, i per tant fer partícip el país en la discussió de la seva pròpia organització?

Jo estic segur que Lluís Casassas, això —no dic que ho volia, perquè trairia un pensament que no vam compartir en cap moment amb aquesta concreció—, ho hagués imaginat com a positiu.

Jo tinc aquí les paraules, ben conegudes, que ell va escriure després de pujar a la Torre de Collserola. Ell va ser el primer científic, jo diria el primer ciutadà inclús que, oficialment, acompanyat de la regidora Marta Mata, va pujar a la Torre de Collserola, aquesta torre que es va fer amb la condició que fos un mirador, el mirador de la Regió Metropolitana. Després de ser-hi, va escriure un meravellós article de geografia i de sentiment, que acaba dient el següent:

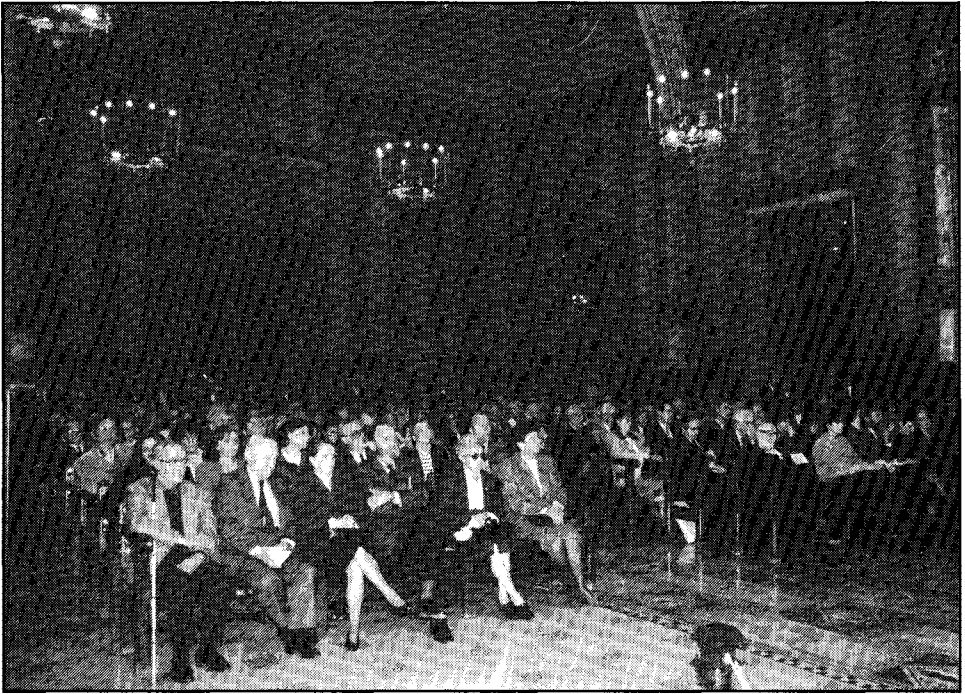
... només cal esguardar-ho tot amb els ulls ben atents i oberts amb esperança, només cal recollir en aquesta mirada l'alè de les coses, el batec de les lluites, l'esplendor de les realitzacions noves, i la cúpula refulgent del Palau Sant Jordi n'és el seu símbol més alligonador, l'esperança que brilla en totes direccions seguint les vies noves ja obertes com solcs generosos fendits en el territori i totes les altres vies que ja se senten palpitant en tota la Rosa dels Vents i que sorgiran de l'entranya de la torre, el batec incessant i pregó del cor de Barcelona.

Lluís Casassas i Simó. Universitari, Geògraf i Ciutadà Eminent.

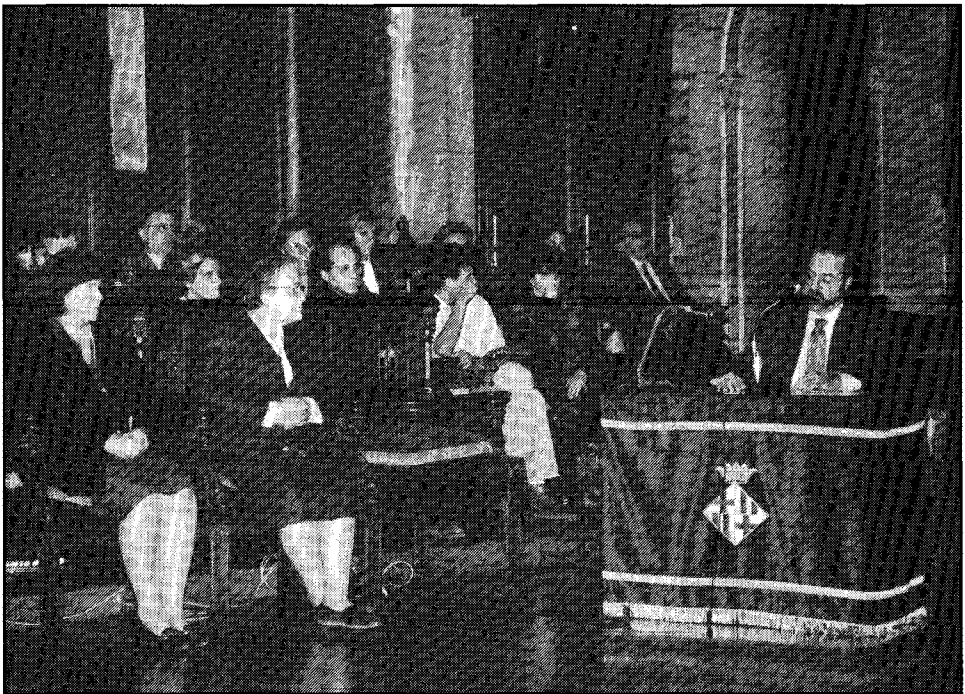
Moltes gràcies.

L'alcalde Pasqual Maragall durant el seu parlament. A l'esquerra, Eulàlia Vintró i Lluís Armet, tinent d'alcalde; a la dreta, Maria Jesús Marqués vidua de Lluís Casassas, i Emili Giralt, president de l'Institut d'Estudis Catalans.

Durant l'acte d'homenatge.

Enric Bertran, secretari de la Societat Catalana de Geografia, durant el seu parlament.